

SAVJET RTCG

JAVNO PREDUZEĆE RTCG

Broj 01-97442
Podgorica, 29. 11. 2023. 20 god.

Ombudsman RTCG

Podgorica, 27. 11. 2023.

Predmet: Zapisnik i mišljenje ombudsmana, na prigovor od 10. 11. 2023. koji je dostavio Centar za građansko obrazovanje.

Povod za dostavljanje prigovora je Dnevnik 2, emitovan 8. 11. 2023. godine.

Podnosilac prijave je naveo:

U okviru Dnevnika 2 koji je emitovan 8. novembra (<https://rtcg.me/tv/emisije/informativni/dnevnik-2/485588/dnevnik-08112023.html>) koji je uređivala novinarka Dijana Drašković, emitovan je prilog novinarkе Biljane Rovčanin, koja nije ni u jednoj rečenici nije pomenula, niti parafrazirala dio izvještaja Evropske komisije u odnosu na RTCG (https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/system/files/2023-11/SWD_2023_694%20Montenegro%20report.pdf), koji konstatuje da RTCG nije ispoštovao pravosnažnu sudsku presudu kada je riječ o izboru generalnog direktora RTCG. To je potpuno ignorisano u kompletnoj centralnoj informativnoj emisiji RTCG-a. CGO ne ulazi u to da li se radi o autocenzuri ili cenzuri, ali je nesumnjivo prikrivanje informacija od javnog značaja.

RTCG je godinama u fokusu domaćih i međunarodnih izvještaja, nažalost dominantno kao predmet negativne kritike. Prikrivanjem informacija iz međunarodnih izvještaja, RTCG narušava princip transparentnosti i dovodi u pitanje svoju vjerodostojnost. Imajući u vidu značaj preporuka iz tog dokumenta za proces evropskih integracija Crne Gore i koliko su one obavezujuće, odnosno što znače notirani minusi poput ovog, ali i činjenicu da građani i građanke finansiraju RTCG, isti RTCG nije imao pravo sakriti ove informacije od građanstva koje ne čita taj izvještaj u cjelosti.

Ovakvim izvještavanjem prekršen je član 3, stav c Pravilnika o programskim principima i profesionalnim standardima RTCG u kojem se navodi da RTCG treba da: "pravovremeno, sveobuhvatno, objektivno, uravnoteženo i vjerodostojno obrađuje događaje u Crnoj Gori, regionu i šire, podržavajući fer i konstruktivan dijalog na lokalnom, regionalnom i nacionalnom nivou."

Takođe, prekršen je 4, stav koji se odnosi na Cenzuru i dio "...Razne forme konformističke autocenzure, nespojive su sa objektivnim i nezavisnim novinarstvom posvećenom pojedincu i građanskog konceptu društva."

Prekršena je smjernica 1.2 (Tačnost) Kodeksa novinara Crne Gore: "...Novinari/novinarke moraju težiti da obezbijede cjelovite izvještaje o događajima i ne smiju prećutkivati ili potiskivati suštinske informacije".

Uredništvo je odgovorilo:

NVO CGO uložila je prigovor u vezi sa izvještavanjem Javnog servisa o izvještaju Evropske komisije u Dnevniku 2 emitovanom 8. novembra. U prigovoru se navodi da je dio izvještaja koji se odnosi na Javni servis izostavljen u prilogu koji smo emitovali.

Ovom prilikom želimo da napomenemo da je RTCG profesionalno i istinito izvijestio s dva događaja (predstavljanje izvještaja u EP i predstavljanje izvještaja u Evropskoj kući u Podgorici) na kojima je predstavljen izvještaj EK.

U emitovanom prilogu istaknuti su svi značajni elementi koji se navode u Izvještaju, a koje su prezentovali evropski zvaničnici. Ni na događaju u EP, ni u Podgorici niko nije ni jednom rječju spomenuo dio izvještaja koji se navodi u prigovoru.

O tome da Javni servis ništa nije sakrio govori u prilog i činjenica da se ni u centralnim informativnim emisijama drugih televizija nije moglo čuti bilo šta na šta se ukazuje u prigovoru niti su tog dana evropski zvaničnici spomenjali RTCG u bilo kom kontekstu.

(Kao potvrdu ove tvrdnje dostavljamo i transkripte priloga sa istog događaja nekoliko informativnih emisija)

Delegacija EU u Podgorici je tog dana objavila ključne nalaze iz izvještaja koje možete pronaći na adresi https://www.eeas.europa.eu/delegations/montenegro/klju%C4%8Dni-nalazi-izvje%C5%A1taja-o-crnoj-gori-za-2023-godinu_me?s=225 u kojima se takođe ne navode detalji o kojima se govori u prigovoru. U dijelu koji se odnosi na slobodu izražavanja navodi se samo da je, citat: **"RTCG, nacionalni javni emiter, nastavio je da proizvodi politički uravnotežen sadržaj, uključujući i tokom izbornih perioda"**.

ZAKLJUČAK OMBUDSMANA

Radio Televizija Crne Gore samostalno proizvodi, uređuje i emituje programe nezavisno od političkih, ekonomskih i drugih centara moći. (Član 2 Pravilnik o programskim principima i profesionalnim standardima RTCG).

Stvar je procjene uredništva što će se i na koji način emitovati u informativnim emisijama, što je svakako u skladu sa Pravilnikom o programskim principima i profesionalnim

standardima, iako sam saglasna da su teme koje se tiču rada RTCG uvijek interesantne za javnost.

Napominjem da se u Ključnim nalazima izvještaja o Crnoj Gori za 2023. (Ključni nalazi izvještaja o Crnoj Gori za 2023. godinu | EEAS (europa.eu)), objavljenim 8. 11. 2023. godine, u dijelu koji se odnosi na medijsko okruženje navodi: „Crna Gora ima pluralističko i raznoliko medijsko okruženje i ima određeni nivo pripremljenosti u oblasti **slobode izražavanja**. Ukupno, postignut je ograničen napredak. Generalno, vlasti su obezbijedile brz i efikasan odgovor organa za provođenje zakona i institucija na nove slučajeve nasilja nad novinarima. Međutim, nije bilo djelotvornog sudskog odgovora na stare slučajeve. Vlada je uključila civilno društvo i medijske aktere u izradu nacrtu novog medijskog zakonodavstva, ali nije uspjela da finalizuje zakonske predloge i predstavi ih Skupštini. Vlasti treba da pojačaju napore da se djelotvorno sprovedu preporuke na čekanju *ad hoc* Komisije za praćenje istraga napada na novinare, posebno u vezi sa važnim starim slučajevima. **RTCG**, nacionalni javni emiter, nastavio je da proizvodi politički uravnotežen sadržaj, uključujući i tokom izbornih perioda. Potrebni su dalji kontinuirani napori kako bi se ispunili najviši standardi medijskog integriteta i odgovornosti, suzbijanje dezinformacija i ograničavanje efekata onlajn uznemiravanja i govora mržnje. Medijsko okruženje ostaje politički visoko polarizovano, s neujednačenom primjenom novinarskog etičkog kodeksa i profesionalnih standarda. Potrebno je uspostaviti vjerodostojne i efikasne mehanizme samoregulacije kako bi se jačao medijski integritet i profesionalizam.”

PREDLOG SAVJETU

Da se prigovor odbije.

Ombudsmanka RTCG

Danijela Popović

